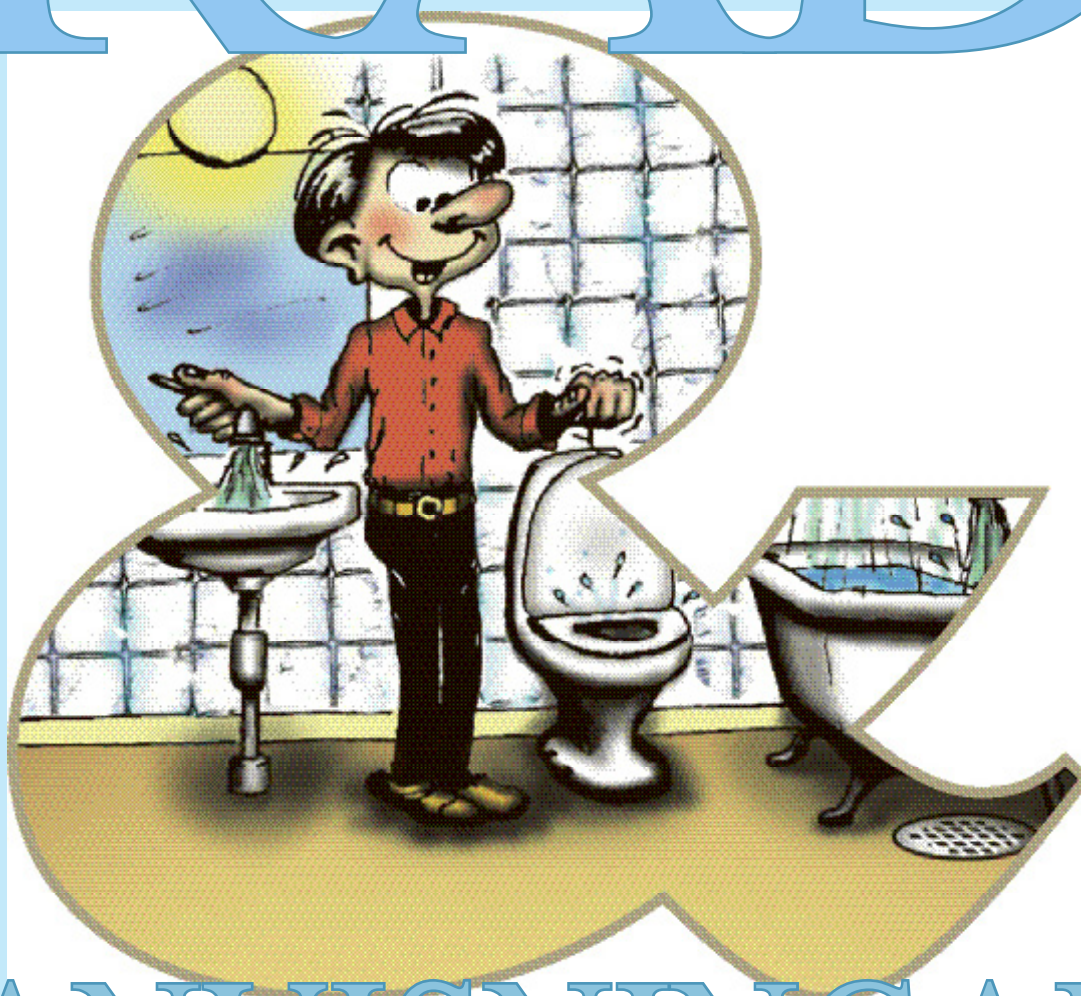

RÅD

ANVISNINGAR

till Vänersborg kommuns ABVA januari 2009

ABVA – Allmänna Bestämmelser för brukande av Vänersborg
kommuns allmänna Vatten- och Avloppsanläggningar

Väl fungerande vatten- och avloppsförsörjning är en av de viktigaste förutsättningarna för ett fungerande samhälle.

VA-verket ansvarar för att producera och distribuera dricksvatten med god kvalitet samt att leda bort och behandla avloppsvatten och dagvatten utan att olägenheter uppstår. I kommunen finns cirka 25 mil vattenledningar och 20 mil spillvattenledningar, fyra vattenverk, två reningsverk och ett stort antal tryckstegrings- och avloppspumpstationer. För att bibehålla hög driftsäkerhet underhålls och förbättras anläggningarna kontinuerligt. Anläggningarna förser ca 6 000 abonnenter eller ca 30 000 personer med vatten och avlopp.

Ett väl fungerande VA-system är starkt beroende av hur fastighetsägarna utför sina delar av systemet och hur systemet används. Det är därför mycket viktigt att följa de bestämmelser och regler som finns. Den här broschyren har tagits fram för att klargöra vad som krävs av den som brukar de kommunala VA-anläggningarna.

Råd och anvisningar ger praktiska råd och upplysningar om vanligt förekommande vatten- och avloppsfrågor. Broschyren är ett komplement till ABVA d.v.s. allmänna bestämmelser för brukande av Vänersborg kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning.

ABVA är antagen av kommunfullmäktige och gäller från och med 1 januari 2009. Jämfört med tidigare ABVA från 1988 är ABVA omarbetad och nya bestämmelser har införts, t.ex. beträffande vad som får spolans ned i avloppet samt dagvattenhanteringen. Syftet är att minimera innehållet av farliga ämnen i avloppsslammet och i det renade avloppsvatten som släpps ut i vattendrag.

Behöver du ytterligare råd eller fler exemplar av broschyren är du välkommen att kontakta oss på VA-verket.

Innehåll

VATTEN OCH AVLOPP I SIFFROR	4
ANSVARSFÖRDELNING.....	4
VA-VERKETS ANSVAR	4
FASTIGHETSÄGARENS ANSVAR	5
FÖRBINDELSEPUNKTER.....	6
FÖRBINDELSEPUNKTENS LÄGE	6
GEMENSAMMA FÖRBINDELSEPUNKTER.....	6
DRICKSVATTEN	8
KVALITETEN ÄR HÖG OCH JÄMN.....	8
DOSERING AV TVÄTT- OCH DISKMEDEL.....	8
PROBLEM MED DRICKSVATTEN	8
MÅNGA DROPPAR SMÅ	9
VATTENMÄTNING	10
PLACERING OCH INSTALLATION AV VATTENMÄTARE.....	10
VATTENLÄCKOR I FASTIGHETEN.....	11
FÖREBYGGANDE AV FROSTSKADOR	11
BEGRÄNSNING AV VATTENLEVERANS.....	11
AVLOPPSVATTEN.....	12
SPILLVATTEN, DAGVATTEN OCH DRÄNERINGSVATTEN	12
ANVÄNDNING AV AVLOPP.....	12
ÖVERSVÄMNING I FASTIGHET	14
HUR FÖREBYGGER DU ÖVERSVÄMNINGSSKADOR.....	15
VAD GÖR DU OM DET BLIR ÖVERSVÄMNING.....	15
ANSLUTNINGS- OCH NYBYGGNADSFÅRÅGOR.....	16
ALLMÄNT VID OM- OCH TILLBYGGNAD	16
INKOPPLING AV SERVISLEDNINGAR	16
REGLER FÖR ANSLUTNING AV DRICKSVATTEN- OCH AVLOPPSLEDNING.....	16
UPPDÄMNINGSNIVÅ.....	17
VÄNERSBORG KOMMUNS DAGVATTENPOLICY	18
VANLIGA FRÅGOR.....	18
AVGIFTSSKYLDIGHET.....	18
MÄTARFEL	18
ÖKAD ÅRSFÖRBRUKNING	18
SJÄLVAVLÄSNINGSKORT	19
AVSLUTANDE AV ABONNEMANG/ÄGARBYTE	19
KVARTALSDEBITERING.....	19
VI GER RÅD.....	19
FÖR MER INFORMATION	19
VIKTIGA TELEFONNUMMER.....	baksidan

Vatten och avlopp i siffror

I KOMMUNEN FINNS:

- Cirka 25 mil vatten- och 20 mil spillvattenledningar
- Fyra vattenverk: Skräcklan, Hästevadet, Rörvik och Källeberg
- Två avloppsreningsverk: Holmängen och Brålanda
- 7 tryckstegringsstationer och 43 avloppspumpstationer

Vi producerar 3,4 miljoner kubikmeter renvatten per år.

6 000 abonnenter har kommunalt vatten och avlopp. Det motsvarar 30 000 personer eller 80 procent av kommunens befolkning. Majoriteten är anslutna till Skräcklan och Rörvik.

Vanliga material i det allmänna ledningsnätet är järn, stål, betong och plast. Vi bygger numer även ledningar av pvc-plast, polypropylen och polyeten.

I vattenledningar i fastigheter förekommer koppar, plast och stål.

Hälften av kommunens va-ledningar är lagda mellan 1950 och 1980, fem procent före och resten efter 1980.

VATTENFÖRBRUKNING

Förbrukningens fördelning:

7 liter dryck och mat

23 liter toalettspolning

23 liter disk

20 liter tvätt

40 liter personlig hygien

7 liter för övrig användning

120 liter per person och dygn

Den genomsnittliga användningen av vatten per person och dygn är cirka 120 liter, eller cirka 44 m³ per år. Det motsvarar 130–150 m³ per år för ett hushåll.

AVLOPPSVATTEN

Vårt avloppsvatten innehåller olika föreningar av fosfor, kväve och syreförbrukande ämnen. I reningsverket grovrensas först vattnet från fasta partiklar. Därefter tas näringsämnen som fosfor, kväve och syreförbrukande ämnen bort innan vattnet släpps ut.

Fasta partiklar går till förbränning.

Ansvarsfördelning

VA-VERKETS ANSVAR

VA-verket ansvarar för produktion och distribution av dricksvatten samt bortledning och rening av avloppsvatten inom verksamhetsområdena för vatten och avlopp. Alla ledningar, verk och stationer som VA-verket äger, kallas för den allmänna VA-anläggningen.

VA-verket finansierar sina tjänster genom att ta ut avgifter. Innan fastigheten ansluts till den allmänna VA-anläggningen tas en anläggningsavgift ut. Därefter debiteras en årlig brukningsavgift uppdelad på fast och rörlig avgift. Den fasta årsavgiften utgör servicen att ha ständig tillgång till vatten och avlopp. Storleken på den fasta årsavgiften baseras på mätarens kapacitet. Den rörliga avgiften baseras på den mängd vatten som förbrukas.

FASTIGHETSÄGARENS ANSVAR

Fastighetsägaren ansvarar för ledningar och andra VA-installationer innanför förbindelsepunkten. Ägaren ansvarar för att allt installationsarbete, även sådant som inte kräver bygglov eller bygganmälan, anordnas och utförs så att det uppfyller kraven enligt Boverkets byggregler. Förbindelsepunkten utgör gränsen mellan fastighetsägarens ansvarsområde och VA-verkets.

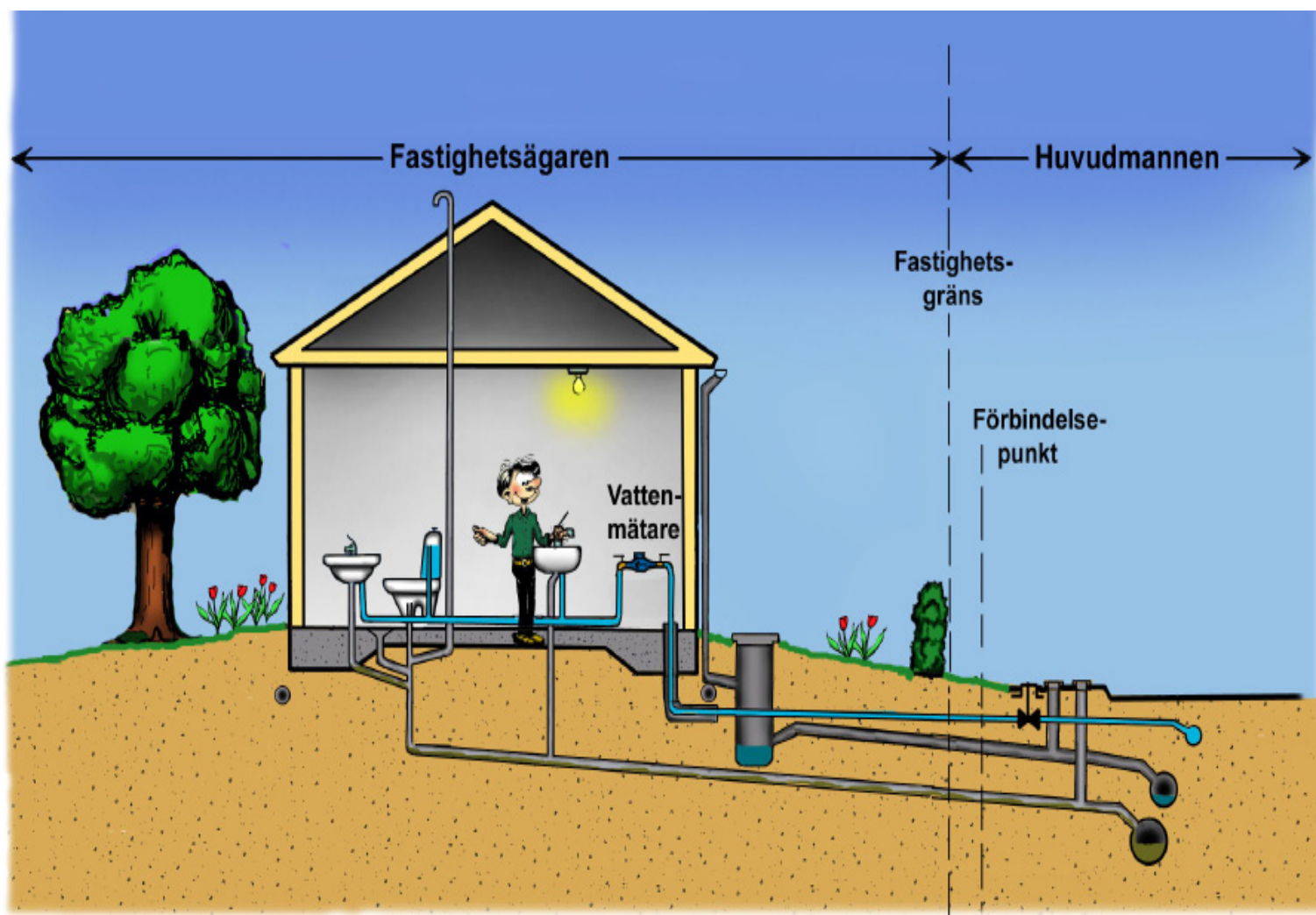
Förbindelsepunkten är den punkt där fastighetens servisledningar ansluts till VA-verkets ledningsnät. Se bild nedan.

Fastighetsägaren ansvarar för att informera

eventuella hyresgäster och verksamheter om gällande regler i ABVA, exempelvis vad man får släppa ut i avloppet, att ägarbyte ska meddelas och att vattenmätaren ska läsas av årligen. Ansvaret gäller även för att lokala anordningar såsom olje- och fettavskiljare tillses och sköts regelbundet.

Fastighetsägaren är ansvarig för att alla avgifter betalas. En hyresgäst kan faktureras om VA-verket godkänner detta.

Om hyresgästen inte sköter sina betalningar krävs fastighetsägaren på skulden.

Ansvarsfördelning mellan fastighetsägare och VA-huvudman.

Förbindelsepunkt: Den punkt där inkoppling av en fastighets ledning till den allmänna VA-anläggningen sker.

Servisledning: Ledning som förbinder byggnadens installationer med kommunens ledningar i gatan.

VA-installation: Servisledning och anordningar som sitter ihop med den.

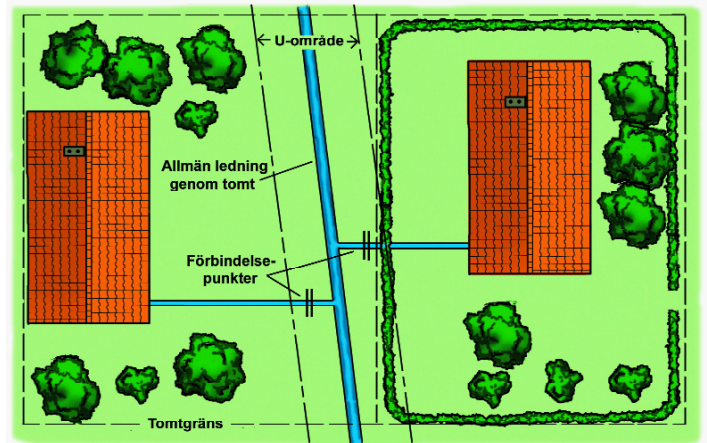
Förbindelsepunkter

FÖRBINDELSEPUNKTENS LÄGE

Normalt ligger förbindelsepunkten 0,5 m utanför fastighetsgränsen (tomtgränsen) när fastigheten ligger vid en gata där det finns allmänna ledningar. Se bild nedan. Om fastighetsägaren begär annat utförande av eller ny förbindelsepunkt än det VA-verket beslutat och om VA-verket kan tillgodose detta, får fastighetsägaren betala eventuella merkostnader. Även kostnaden för ändring eller borttagning av servisledning betalas av fastighetsägaren.

När de allmänna ledningarna ligger i naturmark eller i så kallat u-område tilläm-

pas andra regler för förbindelsepunktens läge. U-område är mark med allmänna underjordiska ledningar. Det framgår av detaljplan eller områdesbestämmelser på vilken mark eller i vilket område ledningarna ligger i. Se bild nedan.

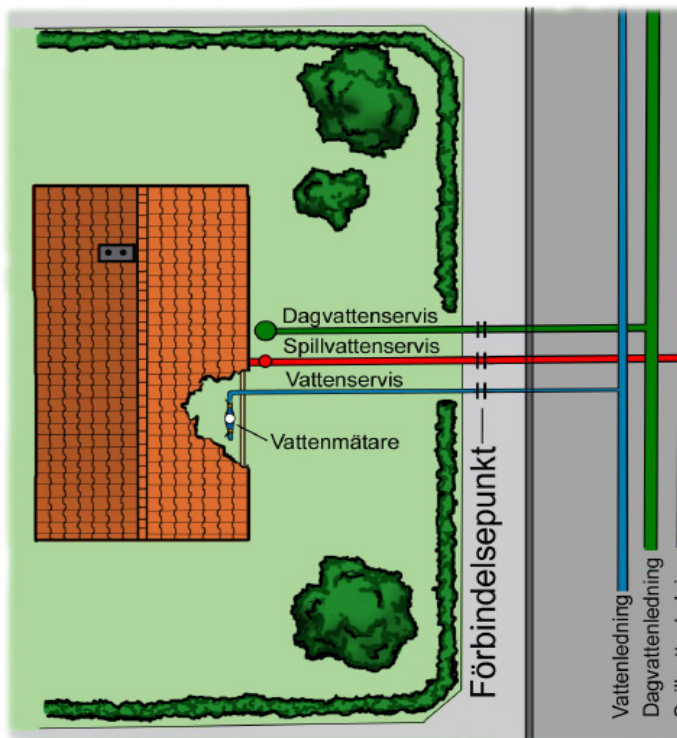

GEMENSAMMA FÖRBINDELSEPUNKTER

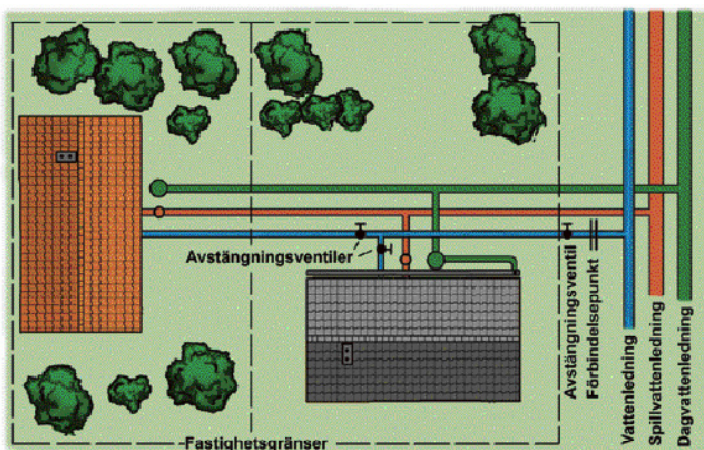
VA-verket kan i undantagsfall godkänna att två fastighetsägare kopplar in sina VA-installationer till det allmänna ledningsnätet i för fastigheterna gemensamma förbindelsepunkter. För att undvika framtida tvister och andra problem måste juridiska villkor först uppfyllas. Det är nödvändigt att fastighetsägarna sinsemellan upprättar servitut. Det kan dock vara lämpligt att kontakta en juridiskt kunnig person. Det är viktigt att varje fastighet förses med en avstängningsventil för vatten.

Gäller anslutningen tre eller flera fastigheter ska fastighetsägarna inrätta gemensamhetsanläggning (samfällighet) för vatten och avlopp enligt anläggningslagen. Se bild till höger.

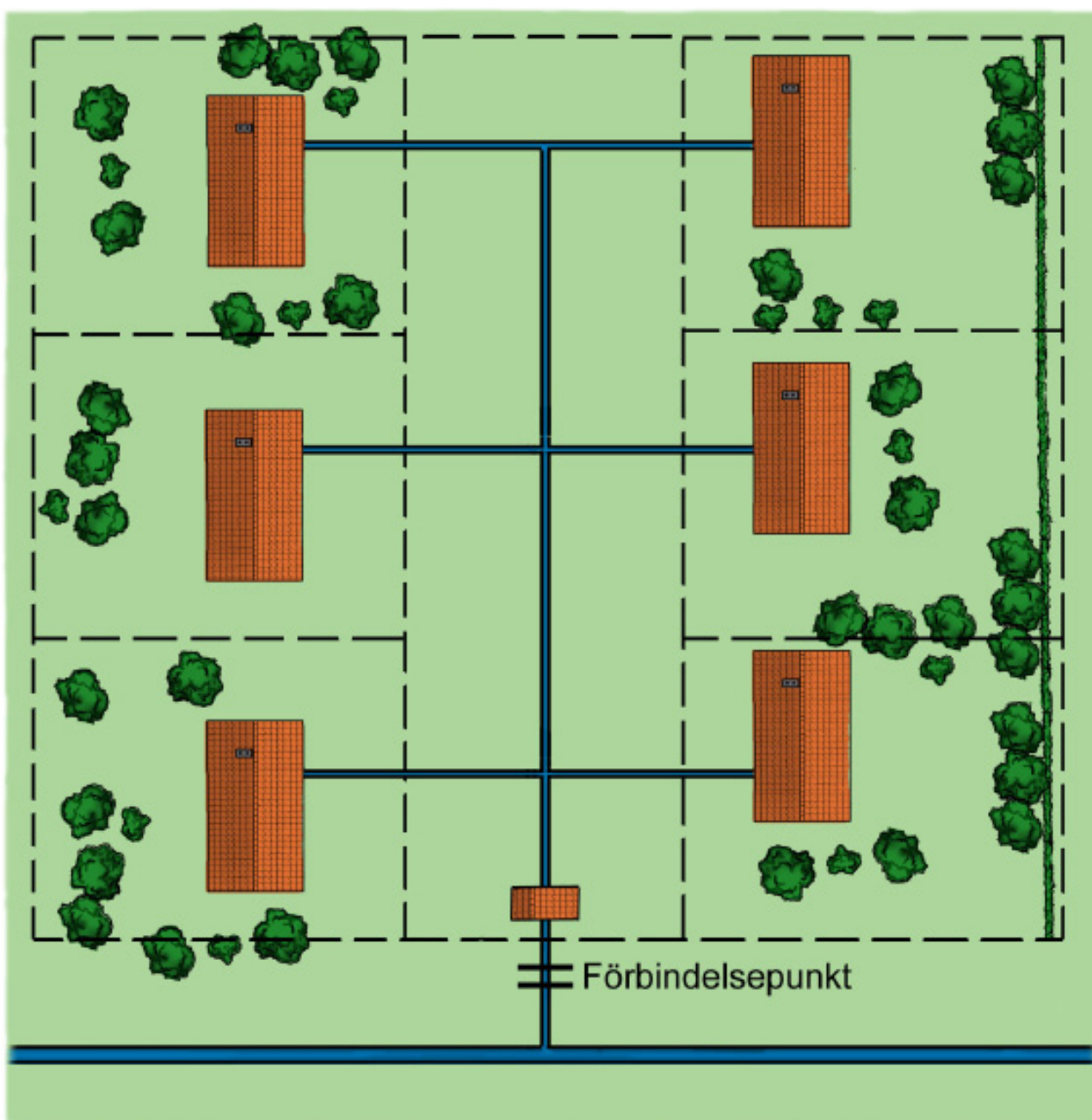
För gemensamma servisledningar bildas en samfällighet och gemensamhetsanläggning för VA-ledningar. Samfällighetsföreningen skriver avtal med VA-verket. Detta gäller oavsett om föreningen ligger inom eller utanför verksamhetsområdet. Innanför verksamhetsområdet teck-

nas avtal om förbindelsepunkt och leverans av vatten och/eller avledning av spillvatten. Lantmäteriet ska kontaktas för bildning av en gemensamhetsanläggning. Oftast förses förbindelsepunkten med en mätarbrunn. Ett bättre alternativ är att placera mätaren i ett gemensamt uppvärmt utrymme, t.ex. förråd eller garage.

Två fastigheter med gemensam förbindelsepunkt, men två vattenavstängningsventiler.

Gemensam förbindelsepunkt. För gemensamma servisledningar upprättar man gemensamhetsanläggning. Alternativt kan man skriva servitut för två fastigheter om avtal med VA-verksamheten.

Dricksvatten

KVALITETEN ÄR HÖG OCH JÄMN

Dricksvattnet från kommunens vattenverk klassas som livsmedel och håller mycket hög och jämn kvalitet. Vattnet uppfyller med bred marginal de kvalitetskrav som Livsmedelsverket ställer på dricksvatten för hushållsändamål. Vattenkvaliteten kontrolleras dagligen vid vattenverken. Dessutom sänds flera vattenprov per månad, både från vattenverk, ledningsnät och hemma hos användare, in för analys vid ackrediterat laboratorium. Proverna tas enligt ett kontrollprogram godkänt av tillsynsmyndigheten. Observera att det är endast kallvatten som räknas som livsmedel, inte varmvatten. Använd inte varmvatten till matlagning p.g.a. ökad risk för bakterier och kopparhalt om du har kopparrör. Ta för vana att alltid spola ur vattnet som stått i ledningen över natten eller när du varit bortrest.

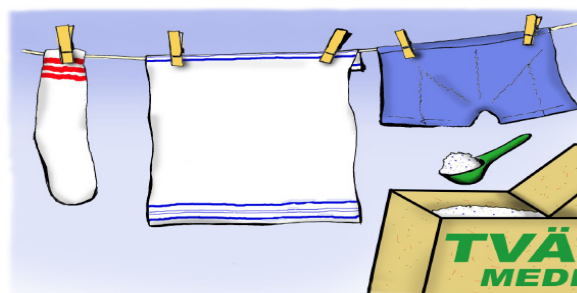
VA-verket garanterar inte ett visst tryck men i praktiken är trycket på ca 4 kg/cm³ eller 4 bar. Läs mer om vattenkvalitet på kommunens hemsida:

www.vanersborg.se

DOSERING AV TVÄTT- OCH DISKMEDEL

Doseringsmängden av tvätt- och diskmedel är beroende av vattnets hårdhet och pH. Mycket hårt vatten kräver hög dosering, medan ett mjukt vatten kräver låg dosering. Vattnet som levereras till abonnenter i Vänersborg och Vargön är mjukt, 4-5 °dh. I Frändefors och Brålanda är vattnet mycket mjukt till mjukt, 1,5-4 °dh. Läs gärna på förpackningen för rätt dosering av tvätt- och diskmedel. Vattnets pH är cirka åtta.

Vänersborgs kommun har mjukt till mycket mjukt vatten. För dosering av tvätt- och diskmedel: se förpackningarna!

PROBLEM MED DRICKSVATTEN

Någon enstaka gång kan problem med missfärgat vatten förekomma på ledningsnätet. Det är inte hälsofarligt och oftast väldigt lokalt.

Gråvitt vatten

Vid vissa tillfällen kan vattnet innehålla små luftbubblor som gör att vattnet ser gråvitt ut. Spola vattnet så försvinner luftbubblorna snabbt och vattnet blir klart.

Gulbrunt vatten

Eftersom vattenledningar ofta är gjorda av järn bildas med tiden rost i ledningarna. I samband med driftstörningar på ledningsnätet eller i fastigheter, exempelvis vattenläckor och uttag av vatten vid släckning av brand, ökar vattenhastigheten i ledningarna

och rost kan lossna och missfärga vattnet. Spola vattnet tills det är klart. Vid ojämnt uttag av en storförbrukare tex skola kan missfärgat vatten uppstå för fastigheter i dess omgivning. Järnhaltigt vatten är inte skadligt för hälsan men kan ge småbarn och känsliga personer diarré. Järnhaltigt vatten kan missfärga porslin och ljus tvätt. Rost betraktas mest som ett tekniskt problem som ska åtgärdas. Vid problem ta kontakt med VA-verket.

Dålig lukt eller smak

Vid problem med dålig lukt eller smak ska vattnet spolas tills det känns kallt eller tills

lukten och/eller smaken försvinner. Dricksvatten ska inte smaka eller lukta någonting! Ta för vana att alltid spola ur vattnet som stått i ledningen över natten eller när du varit bortrest. Smak av metall kan bero på järn.

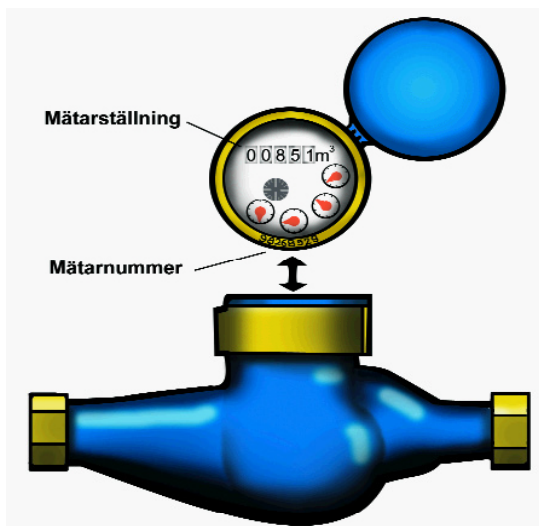
MÅNGA DROPPAR SMÅ ...

Tycker du att vattenräkningen är ovanligt hög? Det kan bero på läckande kranar eller rinnande toaletter. Titta på det lilla centrumhjulet i vattenmätaren. Är alla kranar stängda ska det stå still. Det som bara är några droppar då och då blir med tiden stora och dyra vattenmängder.

Läckans storlek om hålets storlek motsvarar diametern på en:

	Liter/min	m ³ /tim	m ³ /dygn	m ³ /år	
 Penna	60	3,6	86	31 500	 Badkarstappning
 Tändsticka	6	0,36	8,6	3 150	 Disksköljning
 Synål	0,6	0,036	0,86	315	 Tunn stråle
 Sytråd			0,08	31	 Tätdropning

För att illustrera vilka mängder en liten oansenlig läcka kan förorsaka, har vi gjort denna uträkning. Ett hushåll förbrukar i snitt 130–150 kubikmeter per år.

VATTENMÄTNING

Eftersom VA-verkets kostnader ska täckas av avgifter finns vattenmätare monterade på fastighetens inkommande ledning. Innan du tappar vatten från nätet, måste du ha en mätare inkopplad permanent.

Vattenmätaren ägs av VA-verket som sköter service av vattenmätarna och byter ut dem regelbundet. För en villa byts vattenmätaren minst vart tionde år.

Kontrollera vattenmätaren regelbundet. Ha som vana att stämma av vattenmätarens ställning med uppskattad förbrukning, när du får din räkning, fyra gånger per år. Ändras förbrukningen t.ex. på grund av ändrat antal personer i hushållet, bör avläsning av mätare ske och meddelas VA-verket. Stor förbrukning kan tyda på vattenläckage, t.ex. en rinnande toalett.

PLACERING OCH INSTALLATION AV VATTENMÄTARE

Mätarens plats ska godkännas av VA-verket. Mätaren ska vara lätt åtkomlig för avläsning, kontroll och byte, därför får mätaren inte byggas in eller placeras bakom tung utrustning. Mätaren får heller inte placeras så att den tynger och därigenom skadar ledningen. Mätarplatsen, oavsett om det är en brunn eller inomhus, ska skötas och underhållas av fastighetsägaren. Likadant gäller

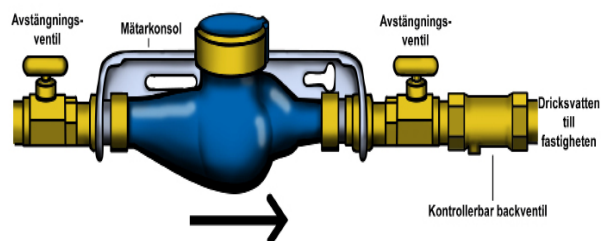
för mätarens armatur t.ex. ventiler. Ibland behöver ventilerna före och efter vattenmätaren bytas. Fastighetsägaren ska då anlita och bekosta en rörmokare.

Mätaren ska även skyddas mot t.ex. frost och åverkan samt mot återströmning av varmvatten och annan skadlig påverkan. Om mätaren placeras så att den skadas, t.ex. fryser sönder får fastighetsägaren själv bekosta en ny mätare. Vattenmätaren placeras bäst inne i byggnaden.

För att VA-verkets personal ska komma åt vattenmätaren måste fastighetsägaren lämna fritt tillträde till mätaren.

Det är endast VA-verket som får byta eller demontera vattenmätaren och manövrera servisventilen i gatan.

VATTENLÄCKOR I FASTIGHETEN

En läcka kan uppstå på servisledningen för vatten utan förvarning. Om vattnet rinner ut i marken, är läckan ofta svår att upptäcka och om läckan är belägen före vattenmätaren, registreras heller inte någon ökning i förbrukningen. Gör det därför till en vana att inte bara titta på mätaren utan också lyssna på den! Susar det vid mätaren, trots att kranar i huset är stängda, så läcker ledningen. Fastän det bortrunna vattnet inte kan mätas upp, när läckan ligger före mätaren, bör det repareras snarast. Annars riskerar du att drabbas av en vattenskada och därmed stora utgifter. Vid fel på fastighetens VA-installation har fastighetsägaren ansvaret att vidta erforderliga åtgärder. Behövs det uppschaktning av servisledning mellan förbindelsepunkt och tomtgräns, ska arbetet utföras av VA-verket på ägarens bekostnad efter beställning av fastighetsägaren.

VA-verket kan medge att arbetet utförs av fastighetsägaren eller av entreprenör som fastighetsägaren anlitar. Är det oklart om felet på servisledningen finns på fastighetens del eller på den allmänna delen av servisledningen, bör fastighetsägaren först låta undersöka på vilken del av servisledningen felet finns. Visar det sig att felet finns på den allmänna delen, betalar VA-verket skälig del av undersökningskostnaderna. Å andra sidan ska fastighetsägaren betala skälig del av VA-verkets utredningskostnader om det skulle visa sig att felet är beläget på fastighetens del av servisledningen.

VA-verket har enligt 41 § Vattentjänstlagen, rätt att undersöka VA-installation och dess

brukande inom en fastighet.

41 § Vattentjänstlagen:

VA-verket har rätt till tillträde på en fastighet som behövs för att installera, underhålla och i övrigt fullgöra sina skyldigheter i fråga om sådana särskilda anordningar som behövs för att fastigheten skall kunna bruka anläggningen.

FÖREBYGGANDE AV FROSTSKADOR

Vid stark och långvarig kyla finns risk att vattnet fryser i ledningar och vattenmätare. Det är särskilt stor risk i ouppvärmade utrymmen och i ledningar som ligger grunt. Du bör därför se till att vattentemperaturen i vattenledningen inte tillåts sjunka under nollstrecket. Otäta dörrar och öppen ventilation bör ses över. Vid akut frysrisk kan fryssning förhindras genom att låta en tappkran tillfälligt stå något öppen så att det blir ett svagt, men jämnt flöde i ledningen. Kranen måste hållas under uppsikt så att det inte blir översvämning.

BEGRÄNSNING AV VATTENLEVERANS

VA-verket har rätt att begränsa eller stänga av vattenleveranserna för att förebygga skada samt vid reparationer, tillsyn och liknande omständigheter. Vid planlagt leveransbrott informerar huvudmannen fastighetsägarna om detta på lämpligt sätt t. ex. genom skriftligt meddelande. Vid en mer omfattande akut avstängning kan information ges t. ex. genom lokalradion eller via VA-verkets hemsida. Vid begränsad vattentillgång är fastighetsägaren skyldig att minska sin vattenförbrukning efter de anvisningar som VA-verket lämnar.

Avloppsvatten

SPILLVATTEN, DAGVATTEN OCH DRÄNERINGSVATTEN

Avloppsledningar tar emot spillvatten från t.ex. bostäder och dagvatten (regnvatten och smältvatten) från t.ex. tak, gårdar och gator liksom dräneringsvatten från husgrunder. I äldre områden kan det förekomma att spill-, dag- och dräneringsvatten avleds i samma ledning (kombinerat system). I nyare områden finns skilda ledningar för spillvatten respektive dag- och dräneringsvatten (duplikatsystem). Avsikten med det separerade systemet är att minska belastningen på reningsverken och förhindra källaröversvämningar. I samband med att befintligt ledningsnät förnyats har separata ledningar för dag- och dräneringsvatten respektive spillvatten byggts ut även i äldre områden.

ANVÄNDNING AV SPILLAVLOPP

Eftersom våra reningsverk är byggda för att ta emot och rena spillvatten från hushåll får endast vatten från toaletter, bad, tvätt, disk och matlagning släppas ut i avloppet. Om andra ämnen eller fasta föremål spolats ned i avloppet äventyras ledningsnätets och reningsverkens funktion.

Spillvatten: Förorenat vatten från hushåll, industrier, serviceanläggningar och dylikt.

Dagvatten: Ytligt avrinnande regn- och smältvatten.

Dräneringsvatten: Vatten som avleds genom dränering.

Se exempel på nästa sida gällande produkter och miljöfarliga ämnen som inte får släppas till spillvattennätet.

Endast det som har passerat kroppen samt toalettpapper får spolas ner i avloppet.

Du får inte hälla färgrester, lacknafta, bomull med borttagningsmedel för nagellack, tops, underkläder, nylonstrumpor, plastpåsar, kattsand, fett, råa ägg eller syreförbrukande ämnen m.m. i avloppet. Detta kan orsaka pumphaverier, störa reningsprocessen eller det biologiska livet i recipienten som det reade avloppsvattnet släpps ut i.

Exempel på farligt avfall – som ska lämnas på miljöstation

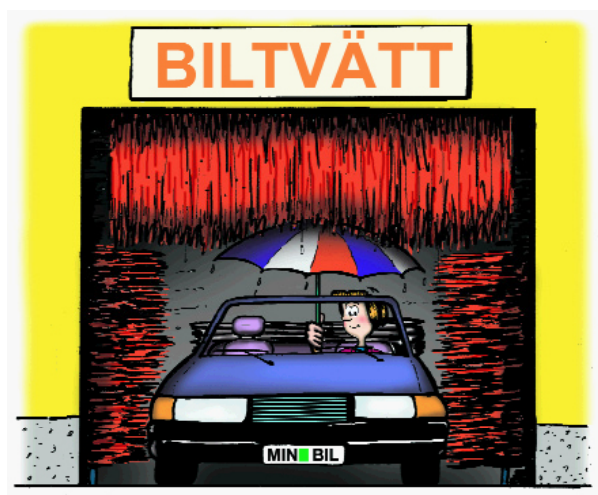
- Olja, bensen och diesel
- Lösningssmedel t.ex. lacknafta, aceton
- Färg- och lackrester, även rester av konstnärsfärger och vattenbaserade färger
- Lim
- Starkt surt eller alkaliskt avfall som syror eller lut
- Bekämpningsmedel
- Tungmetaller som kvicksilver, kadmium och bly
- Avfall som innehåller andra slags tungmetaller i höga koncentrationer
- Fotovätskor

Torka ur stekpannan med hushållspapper och lägg i komposten eller bland hushållssoporna! Skölj inte stekpannan med varmt vatten. Fettet stelnar och bildar en kaka i avloppsledningarna och bidrar till avloppsstopp.

Regler för hushåll

- Spola inte ned miljöfarliga ämnen i avloppet. Lämna dessa vid någon miljöstation. Vägledning om var kemikalier ska lämnas finns i kommunens miljökalender med källsorteringsguide som delas ut till samtliga hushåll. Kalendern kan också beställas från renhållningen, tel 0521-72 10 00. Se även källsorteringslista A–Ö, på kommunens hemsida: www.vanersborg.se.
- Överdosera inte hushållskemikalier.
- Spola inte ned fasta föremål i avloppet. Skaffa sophink i badrummet och använd den istället.
- Använd miljömärkta hushållskemikalier så långt det är möjligt. Dessa är framtagna särskilt för att orsaka så liten skada som möjligt i reningsverket och på miljön.

- Lämna läkemedelsrester till apoteket.
- Biltvätt ska ske vid anläggning med bra reningsutrustning. För biltvätt i liten omfattning kan tvätt också ske på plats där avloppsvattnet kan infiltrera, till exempel på grusad plan eller gräsmatta. Tvätta inte bilen på gatan eller ytor där vattnet rinner orenat via dagvattenbrunnar till vattendrag.
- Släpp inte ut vatten som är varmare än 45°C i förbindelsepunkten, d.v.s. till kommunens ledningar.

För industrier och restauranger finns särskilda regler om vad som får släppas till kommunalt avlopp.

ÖVERSVÄMNING I FASTIGHET

Det finns flera orsaker till att en fastighet drabbas av översvämning; det regnar in, marken lutar mot huset, avloppsvatten tränger in genom avlopp, stopp i avloppsledning m.m.

För att förhindra översvämning på grund av ytvatten bör marken luta från huset och det bör finnas tak över källartrappor samt funktionell dränering.

För bästa funktion vid normal drift är ledningssystemet dimensionerat för normala regnmängder. Därför kan problem med uppdämning och översvämning i t.ex. källare ske i samband med extrema regn eller hastig snösmältning.

Försäkringar täcker sällan alla de skador som kan drabba fastigheten när det blir uppdämning i ledningsnätet. Kommunen är

ansvarig endast om den har begått något fel eller inte fullgjort sina skyldigheter.

Vid separerat ledningssystem orsakas översvämning vanligen av stopp i fastighetens servisledning eller av stopp i kommunens spillvattenledning. En vanlig orsak är fel användning av avloppet.

I utvändiga källartrappor eller garagedrifter finns s.k. spygatter, markavloppsbrunnar. Vid skyfall går dagvattenledningen full, då ledningen är dimensionerad för 10 årsregn. Om spygatten är lägre placerad än gatan finns risken att det då tränger vatten upp ur spygatten med risk för översvämning i garage eller källare.

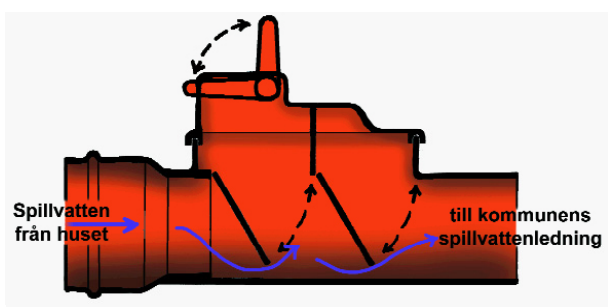
Golvbrunnar i garage skall vara anslutna till spillvatten och försedda

med oljeavskiljare.

Om stuprör är felkopplade d.v.s. anslutna till spillvattenledningen innebär det att ledningen blir överbelastad. Ledningen är ju endast dimensionerad att ta hand om spillvatten. Om spillvattenledningen överbelastas finns det risk för att spillvatten tränger upp i fastigheter och medför stora skador. Att ha dagvatten kopplad på spillvattenledningen är förbjudet, undantag finns dock. Felkopplingen innebär att man är medskyldig till eventuella översvämningar. Kontakta VA-verket vid frågor.

HUR FÖREBYGGER DU ÖVERSVÄMNINGSSKADOR?

I källare och lågt liggande lokaler kan golvbrunnarna innebära risker. Vatten kan också tränga upp ur toalettstolen och andra avlopp när de är anslutna till en kombinerad ledning eller spillvattenledning där felaktiga inkopplingar av dagvatten har skett. Se därför till att värdefulla och känsliga varor inte förvaras i källare som har golvbrunn. I utsatta hus är det tryggast att installera ventiler som stängs för hand.

Backventil på avloppsledning.

Automatiska ventiler bör för säkerhets skull också kunna stängas manuellt. Tänk på att sätta upp anslag, om var ventiler finns och hur de används! Om inget annat kan göras så placera åtminstone sakerna högt upp. Ju högre upp, desto mindre risk är det för vattenskadorna.

Rädda det som räddas kan, minimera skadorna och kontakta ditt försäkringsbolag.

VAD GÖR DU OM DET BLIR ÖVERSVÄMNING?

Som fastighetsägare bör du vidta en del åtgärder för att minska skadeverkningarna om vatten börjar tränga upp ur golvbrunnarna vid exempelvis häftiga regn eller hastig snösmältning:

- Stäng eventuella ventiler på avloppsledningen.
- Montera lock över golvbrunnarna eller täck golvbrunnarna med något tätande och ställ på ett tungt föremål.
- Bryt elströmmen om det finns risk för kortslutning.
- Flytta undan föremål som kan skadas av vattnet.
- Tänk på hygien efter kontakt med inströmmande vatten.
- Kontakta ditt försäkringsbolag.
- Dokumentera eventuella skador genom att t.ex. fotografera.
- Kontakta Gatuenheten 0521 - 72 10 00.

Anslutnings- och nybyggnadsfrågor

ALLMÄNT VID OM- OCH TILLBYGGNAD
Nyanläggning eller omläggning av VA-installation inom fastighet kräver bygglov eller bygganmälan. Installationer ska utföras enligt bestämmelser i Boverkets Byggregler, BBR. Råd och upplysningar lämnas av byggnadsförvaltningen, telefon 0521 - 72 10 00. Blankett för bygglov eller bygganmälan kan hämtas på kommunens hemsida, www.vanersborg.se.

Ansökan om VA-anslutning gör du på särskild blankett som finns på kommunens hemsida www.vanersborg.se. Ifylld blankett skickas till:

Vänersborgs kommun
VA-verket
462 85 Vänersborg

Kontakta VA-verket vid frågor
0521-72 10 00

I En förutsättning för att få ansluta sig är att fastigheten ingår i kommunens verksamhetsområde och att förbindelsepunkt är upprättad. Avgift för dagvatten kommer att tas ut, även om förbindelsepunkt ej upprättas, om behovet finns och avledning sköts av VA-verket. Efter beviljad ansökan ska anläggningsavgiften betalas och förbindelsepunkten kontrolleras när inkoppling utföres. Till dess att uppsättning av vattenmätare och återströmningsskydd kan ske tas en fast månadsavgift ut för byggvatten.

INKOPPLING AV SERVISLEDNINGAR

Endast VA-verkets personal får öppna och stänga servisventiler. Anläggningsavgiften skall vara betald innan anslutning till det kommunala VA-nätet får ske. Innan rörgraven fylls igen vid inkoppling skall VA-verket

Förbindelsepunkten ska besiktas av VA-verksamheten.

kontakas för att kontrollera att anslutningen skett korrekt. Vatten får inte uttas från det allmänna vattenledningsnätet innan mätare och godkänt återströmningsskydd satts upp eller särskilt medgivande lämnats av VA-verket. Eget vatten får inte vara ihopkopplat fysiskt med kommunalt vatten. Det räcker inte med avstängningsventiler.

REGLER FÖR ANSLUTNING AV DRICKSVATTEN- OCH AVLOPPSLEDNING

Dricksvatten

Dricksvattenledning ska anläggas på frostfritt djup (1.5-1.7 m). För en villa används normalt 32 mm pe-rör.

Spillvatten

Spillvatteninstallation med självfall får inte anslutas under den angivna uppdämningsnivån för spillvatten. Nivån anges på nybyggnadskarta. Normalt används ledningsdimensionen 110 mm och pp-rör.

Dagvatten

Dagvattensservis får inte anslutas till spillvattenledning. Dagvattensservis kan anslutas till dagvattenledning om sådan finns. Lokalt omhändertagande av dagvatten skall annars tillämpas. Normalt används ledningsdimensionen 110 mm och pp-rör.

Husgrundsdränering

Husgrundsdränering ska anslutas till dagvattenledning. Ansluts husgrundsdränering till dagvatteninstallation på en nivå som ligger under den uppdamningsnivå som VA-verksamheten har angivit, ska husets grundkonstruktion utföras med hänsyn till detta. Alternativt kan dräneringsvatten pumpas till dagvattenledningen.

Ny- och ombyggnad

Vid ny- och ombyggnad ska fastigheten om möjligt läggas på sådan nivå att det blir betryggande självfall mot ledningar i gata. Spillvatten ska ha egen servis. I områden med befintligt dagvattennät ska dagvatten ha en egen servis, annars ska LOD (lokalt omhändertagande av dagvatten), tillämpas.

UPPDÄMNINGSNIVÅ

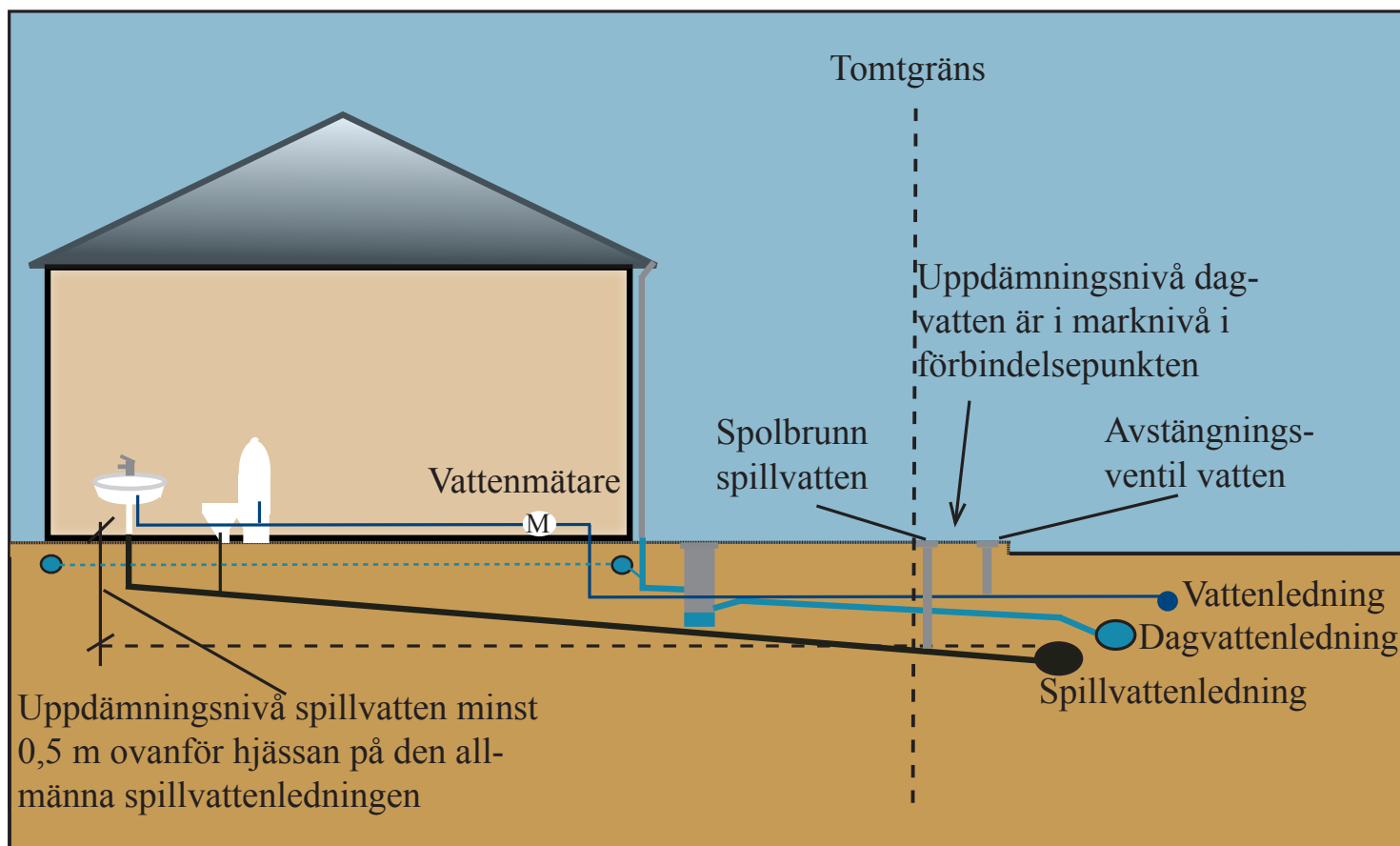
Uppdamningsnivån är den nivå under vilken fri inloppsöppning med självfall inte får anordnas. Det är alltså den nivå spillvatten respektive dagvatten maximalt kan vara under extrema förutsättningar utan att riskera översvämningar.

Spillvattenledning

Om VA-verket inte anger annat ligger uppdamningsnivån 0,5 meter över spillvattenledningens inre hjässa (innertak) där servisledningen möter huvudledningen. Se bild nedan.

Dagvattenledning

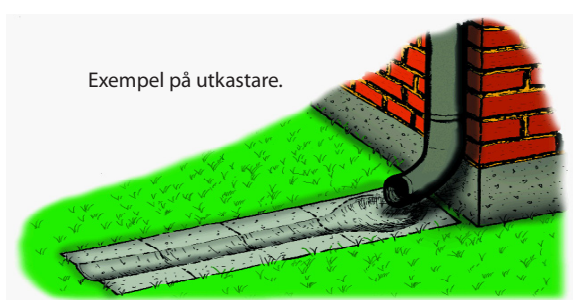
För dagvattenledning anges uppdamningsnivån på nybyggnadskartan.

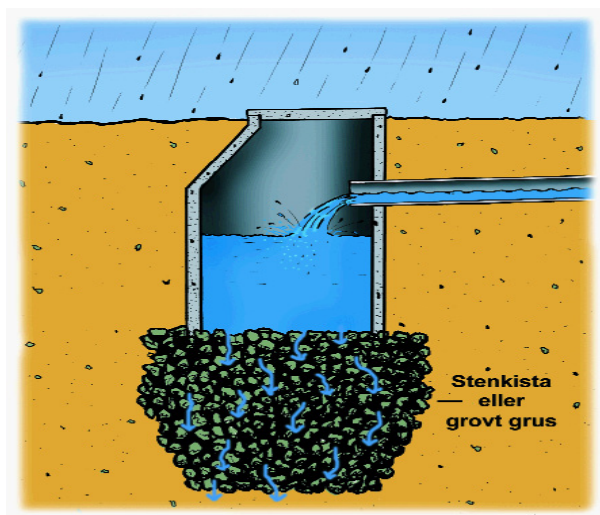
Spillvattenledningen får aldrig gå mer än full d.v.s. till hjässan (ledningens innertak). Man ska alltid sätta en nivåskillnad mellan spillvattenledning och källargolv för att vara på säkra sidan.

Vänersborg kommuns dagvattenpolicy

Vänersborgs kommun arbetar på att ta fram policy för dagvattenhantering. Policyn kommer att bygga på EU-direktiv och anger hur kommunen skall arbeta med dagvatten. Ambitionen är att bland annat ta hand om dagvattnet nära källan för att i första hand filtrera, i andra hand rena, fördröja och utjämna flödena. I tredje hand avleda det

dagvatten som inte kan tas om hand lokalt till kommunens ledningar eller diken och vattendrag. Den enklaste LOD-anläggningen är ett stuprör med utkastare över en gräsmatta som lutar från huset. En annan lösning är att med en ledning avleda vattnet till en grus- eller sandbädd på tomten. Dagvatten från den egna tomten får inte orsaka besvär för grannar.

Ett exempel på LOD-lösning när de geologiska förutsättningarna är lämpliga.

Vanliga frågor

AVGIFTSSKYLDIGHET

Avgiftsskyldighet för fastighetsägaren inträder när VA-verket upprättat förbindelsepunkt och informerat fastighetsägaren om detta. Därutöver krävs att fastigheten ligger inom verksamhetsområdet för vatten, spill- och dagvatten, att fastigheten har behov av en vattentjänst och att behovet inte kan tillgodoses bättre på annat sätt. Har förbindelsepunkt för dagvatten från fastighet inte upprättats, men fastigheten anses i behov av bortledning, inträder avgiftsskyldighet för detta när VA-verket ordnat anordningar för bortledning och informerat fastighetsägaren om detta.

MÄTARFEL

Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, undersöker VA-verkets ackrediterade mätarverkstad mätaren om huvudmannen så finner nödvändigt eller att fastighetsägaren begär det. Är vattenmätaren godkänd efter provning ska fastighetsägaren stå för huvudmannens kostnader, om fastighetsägaren begärt provningen. I annat fall bekostar huvudmannen provningen. Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

ÖKAD ÅRSFÖRBRUKNING

Om förbrukningen av vatten ökar mycket kan det bero att fastigheten har vattenläcka. Åtgärda läckor så fort de uppstår.

Det kan också vara så att förbrukningen har ökat successivt under en längre period, men avläsning har ej skett under perioden. Debitering av förbrukad vattenmängd baseras på avläsning av mätaren. Sker avläsning sällan korrigeras inte heller den beräknade årsförbrukningen.

SJÄLVAVLÄSNINGSKORT

Debitering av förbrukad mängd vatten byggs på självavläsning av mätaren. 1 gång per år skickas självavläsningskort ut. Läs av mätaren och skicka tillbaka till VA-verket. Kommer avläsningskortet av någon anledning bort, går det bra att ringa till VA-verket och meddela avläsningen.

AVSLUTANDE AV ABONNEMANG/ÄGARBYTE

En fastighet som är ansluten till kommunalt VA-nät är det för alltid. Därför skall den fasta årsavgiften erläggas även om förbrukningen är minimal. Säljs en fastighet ska ägarbyte

meddelas till VA-verket på 0521 - 72 10 00. Uppgifter om ny ägare samt avläsning av vattenmätare utförd av VA-verket krävs för att abonnemanget skall flyttas över från de gamla till de nya ägarna.

KVARTALSDEBITERING

VA-verket debiterar kvartalsvis. Oavsett om du får räkningen i pappersform, som e-faktura eller har autogiro kommer räkningen var tredje månad.

Glöm inte att ni alltid kan ringa oss på VA-verket eller besöka vår hemsida www.vanersborg.se

Vi ger råd

Behöver du ytterligare råd eller upplysningar eller kanske fler exemplar av broschyren är du välkommen att kontakta oss på VA-verket. Ring eller skriv till:

Vänersborgs kommun,
VA-Verket
462 85 Vänersborg
Telefon 0521 - 72 10 00
E-post: va-verket@vanersborg.se
Besöksadress: Residensgatan 51, Vänersborg
På www.vanersborg.se finns uppgifter om:

- Taxa för anläggningsavgift
- Taxa för brukningsavgift
- Vattenkvalitet
- Vattenmätare

För mer information:

Vänersborg kommun	www.vanersborg.se
Svenskt Vatten	www.svensktvatten.se
Naturvårdsverket	www.naturvardsverket.se
Vattenportalen	www.vattenportalen.se
Boverket	www.boverket.se
Håll Sverige Rent	www.hallsverigerent.se
Livsmedelsverket	www.slv.se
Standarder i Sverige	www.sis.se
Lantmäteriet	www.lantmateriet.se
Kemikalieinspektionen	www.kemi.se
Sveriges miljömål	www.miljomal.nu
Avloppsguiden (enskilt avlopp)	www.avloppsguiden.se

Viktiga telefonnummer

DRIFTSTÖRNINGAR UTANFÖR FASTIGHET

Vid fel på vatten- och avloppsledningar i gator och vägar utanför fastighets- och tomtgräns eller problem med missfärgat vatten, gör du felanmälan:

- Under kontorstid till kommunens växel, telefon 0521 - 72 10 00
- Övrig tid, telefon 010-470 54 57 (larmcentralen)

DRIFTSTÖRNINGAR INNANFÖR FASTIGHET

Om fel uppstår inom fastighets- och tomtgräns, se »Gula sidorna« i telefonkatalogen under »Rörarbeten«. Läns-pumpning görs av vissa firmor, se »Gula sidorna« under »Oljesanering« eller »Slamsugning«. Vid akut problem, ring 112 till Räddningstjänsten. De kan eventuellt ordna med läns-pumpning om de har kapacitet och bemanning. Om du drabbats av översvämning kontakta Gatuenheten via växeln, 0521 - 72 10 00 för dokumentering av skadans omfattning.

NÄR DU BYGGER OM ELLER BYGGER NYTT

Nyanläggning eller omläggning av va-installation inom fastighet kräver bygglov eller bygganmälan. Installationer ska utföras enligt bestämmelser i Boverkets Byggregler. Råd och upplysningar lämnas av byggnadsförvaltningen, ring via växeln telefon 0521 - 72 10 00. Blankett för bygglov eller bygganmälan kan även hämtas på kommunens hemsida: www.vanersborg.se

ANSLUTNING TILL KOMMUNALT VATTEN OCH AVLOPP

Ansökan om kommunalt vatten och avlopp gör du på blanketten "Begäran om anslutning till vatten- och avloppsnäten" som skickas till Vänersborgs kommun, VA-verket, 462 85 Vänersborg. Blanketten finns att hämta på www.vanersborg.se.

ÄGARBYTE, RÄKNINGAR

Telefon 0521 - 72 11 94 eller 0521 - 72 24 73

VATTENMÄTARE

Telefon 0521- 72 12 63

ÖVRIGA FRÅGOR ANGÅENDE KOMMUNALT VATTEN OCH AVLOPP

Ring växeln så kopplar de dig till rätt person 0521-72 10 00

Vänersborgs kommun